

3. Analytické závěry

- Je mimo pochybnost je, že *demografické výkyvy* – konkrétně silné ročníky vstupující v devadesátých letech na pracovní trh a naopak silné ročníky odcházející po roce 2000 z pracovního trhu - se v analyzovaném období významně „podepsaly“ na vývoji nezaměstnanosti. *Sociální faktory*, resp. jejich změny, tento vývoj na straně nabídky zmírnily, ale plně neeliminovaly.
- Růst HDP ani po roce 2000 nevytvářel dostatek pracovních příležitostí. Bylo to z větší části způsobeno *strukturálními změnami ekonomiky*. Jak vyplývá z jiných analýz, růst zpracovatelského průmyslu, zejména firem se zahraniční kapitálovou účastí, byl „tažen“ – jinak pozitivní tendencí – relativně rychlého růstu produktivity práce, který omezoval tvorbu nových pracovních míst. Výkon sektoru malých a středních podniků a celého sektoru služeb, kde je objektivně produktivita práce zpravidla nižší (a nižší je i „vytěsňování“ pracovních míst), rovněž nezvyšoval poptávku po pracovní síle. Vývoj na straně poptávky tak nepůsobil na nezaměstnanost příznivě - přinejmenším do roku 2004.
- Za těmito změnami se navíc skrývají:
 - strukturální nesoulad nabídky a poptávky projevující se souběhem nezaměstnanosti a volných míst,
 - závažné regionální rozdíly ve faktorech ovlivňující nabídku pracovních sil a poptávku po nich,
 - a v posledních letech také rychlý růst počtu zaměstnaných cizinců.
- *Snížování nezaměstnanosti po roce 2004* bylo důsledkem příznivé souhry několika faktorů:
 - demografického a sociálního vývoje na straně nabídky,
 - mimořádného růstu HDP, jehož vliv převýšil vliv růstu produktivity práce.
- Lze konstatovat, že tendence posledního období pokračují i v roce 2007. Díky růstu počtu pracovních míst dosáhla zaměstnanost v polovině roku úroveň z roku 1998 a dále klesala nezaměstnanost, i když pomaleji, neboť část přírůstku byla kryta vyššími počty zaměstnaných cizinců. Zároveň zesílily strukturální problémy a jim odpovídající růst počtu volných pracovních míst na jedné straně a nedostatek pracovníků některých profesí na straně druhé.